

QUÈ CAL SABER?

LA XARXA INTERNET

La gran expansió de la xarxa **Internet** ha originat una nova terminologia dins l'àmbit de les **telecomunicacions** que, com en altres camps de la ciència i de la tecnologia, hom ha hagut d'adaptar a partir de l'anglès. A la Neoloteca¹ del TERMCAT, que es pot consultar en línia, podeu trobar els termes aprovats relacionats amb aquest mitjà de comunicació.

Una de les eines d'**Internet** que ha esdevingut més popular és el **correu electrònic** (no **e-mail* ni **email*) —abreujadament, *c/e*—, el qual permet disposar d'una **bústia electrònica** (no **mailbox* ni **bussó*), on arriben els missatges enviats a la nostra **adreça electrònica** —abreujadament, *a/e* (no **e-mail* ni **email*).

Hom anomena **navegar** el fet d'accedir successivament, en una mateixa sessió, a diversos serveis, recursos o conjunts d'informació d'una xarxa, un sistema informàtic o una aplicació. Quan naveguem per **Internet** mitjançant el **navegador** o l'**explorador** (no **browser* ni **explorer*), podem dur-hi a terme moltes activitats (conversar amb altres persones, consultar informació, encarregar productes, comprar, etc.). En molts **llocs web**² hi ha allotjat **programari gratuït** (no **freeware*), és a dir, **programari**³ (no **software*) que, tot i tenir els drets d'autor reservats, es distribueix de manera gratuïta, i l'**internauta**, **cibernauta** o **usuari/ària d'Internet** pot **baixar** o **descarregar**¹ (no **download*) lliurement al seu ordinador.

Actualment, cal distingir el **programari gratuït** del **programari lliure** (no **free software*), que és el programari que permet als usuaris executar-lo sense posar cap condició pel que fa a la distribució de còpies, a la modificació del codi font per a perfeccionar-ne el funcionament, a l'adaptació per a usos concrets i a la difusió dels resultats d'aquestes modificacions. També hi ha **programari de prova** (no **programari compartit* ni **shareware*), és a dir, **programari** que es distribueix de manera gratuïta perquè els usuaris el puguin provar, amb el compromís de pagar a l'autor/a una quantitat de diners si, després d'un cert temps, decideixen continuar fent-ne ús; en aquest cas, el comprador/a en rep una altra versió, que és la definitiva. Finalment, hi ha el **programari de domini públic**, que es distribueix gratuïtament, ja que el programador/a ha renunciat explícitament als **drets d'autoria**, excepte als drets morals.

Entre els internautes, el **xat** o **tertúlia** (no **chat*) és una activitat molt popular. Consisteix a mantenir una comunicació simultània amb diverses persones que es troben en el **ciberespai** (espai virtual on els internautes duen a terme les seves activitats). Atesa la dificultat de transmetre sentiments o gestos mitjançant un text escrit sovint molt ràpidament, en els **xats** i en els missatges de **correu electrònic** és freqüent l'ús de les **emoticones** (noteu que és un mot femení; no **emoticons* ni **smileys*). Les **emoticones** són icones que es fan servir per a expressar emocions i sensacions, i poden ser **emoticones textuais**, que estan constituïdes per una successió breu de caràcters (per exemple, :-) indica alegria i :(indica tristesa o decepció), o bé **emoticones gràfiques** o **emojis**, que tenen format d'imatge (per exemple, 😊 i 😞).

A més dels **xats**, els internautes també es poden comunicar mitjançant **videoconferències**. Una **videoconferència** és una reunió telemàtica en la qual els participants, que poden estar en llocs geogràficament distanciat, es veuen i se senten gràcies a l'ús d'una càmera i un micròfon, elements que poden ser interns, integrats a l'ordinador o externs.

1. TERMCAT. CENTRE DE TERMINOLOGIA, *Neoloteca* (en línia), Barcelona, TERMCAT, 1999 (actual. 3 desembre 2020).

2. Vegeu el núm. 106 de QUÈ CAL SABER?

3. Vegeu altres termes d'informàtica en els núm. 68 i 90 de QUÈ CAL SABER?